

L'Observatori de
Desenvolupament Local

CONSELL
COMARCAL
DEL
MARESME

Informació anual

Activitats TURISTIQUES

CONSELL COMARCAL DEL MARESME

Anualitat 2018

Observatori de Desenvolupament Local del Maresme
Àrea de Promoció Econòmica
Març 2019

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

**Xarxa d'Observatoris del
Desenvolupament Econòmic Local**

Presentació

En aquest informe analitzem l'evolució del comportament del mercat de treball en les *Activitats turístiques* al Maresme o, el que és el mateix, en el subsector de l'Hostaleria i el Turisme, a partir de les dimensions dels llocs de treball, empreses, l'atur registrat i la contractació laboral, pel pes que aquestes activitats han tingut i segueixen tenint en el conjunt de l'economia de la comarca i, també, perquè el Maresme és, des de fa més de 50 anys, una destinació turística internacional, des de fa uns anys coneguda/promocionada sota la marca Costa de Barcelona-Maresme.

Notes metodològiques

Quan parlem d'*Activitats Turístiques* fem referència de forma conjunta a les activitats 55, 56 i 79 de la Classificació Catalana d'Activitats Econòmiques 2009 que corresponen, respectivament, als *Serveis d'allotjament*, *Serveis de menjars i begudes* i *Agències de viatges i operadors turístics*, que són les tres divisions econòmiques amb una clara vinculació amb el turisme. Parlem de l'Hostaleria quan ens referim a les divisions 55 i 56 conjuntament.

Per altra banda, cal precisar que quan ens referim a llocs de treball estem parlant d'afiliacions al règim general de la Seguretat Social i al règim especial de Treballadors Autònoms. I quan ho fem d'activitat econòmica estem fent referència als comptes de cotització que, a la vegada, tot i no ser exactament el mateix, l'utilitzarem com a sinònim d'empresa.

L'any 2014 es va produir un canvi metodològic quant a la informació dels contractes de treball generats des de les ETT. Aquest canvi va consistir en què les ETT havien d'indicar obligatòriament l'activitat econòmica de l'empresa usuària que és on van passar a comptabilitzar-se/assignar-se els contractes. Fins en aquell moment els contractes gestionats per les ETT es comptabilitzaven a l'activitat *782-Activitats de les empreses de treball temporal* de la CNAE i, per tant, quedaven comptabilitzats al sector dels serveis. Això va comportar doncs, un trencament de la sèrie temporal quant a comparativa interanual. És a dir, les dades del 2014 referents a sectors d'activitats, secció econòmica, etc. no són directament comparables amb les dels anys anteriors.

Context

Durant l'any 2018 el context econòmic de la província de Barcelona, de Catalunya i, també, de la comarca del Maresme ha seguit millorant en relació als anys precedents. En el cas del Maresme, els llocs de treball en empreses donades d'alta a la comarca han augmentat, també ho ha fet la població ocupada resident a la comarca, l'atur registrat ha seguit disminuint en termes interanuals tot i mantenint-se en xifres superiors prèvies al període de recessió, i el moviment de contractes s'ha mantingut, per bé que no es contracta amb durades llargues.

L'increment de la població ocupada i el descens continuat de l'atur registrat fa que la taxa d'atur tendeixi a la baixa, per bé que es manté per sobre de les mitjanes provincial i catalana. A banda, en el cas del Maresme i, precisament, molt condicionada per l'activitat del subsector turístic, cal tenir present que darrera d'aquesta taxa comarcal s'hi amaguen realitats molt diverses, municipis amb taxes molt elevades i d'altres amb taxes molt menors. I precisament, en els municipis en què aquest subsector hi té un paper rellevant la taxa es dispara fora de l'època àlgida de l'activitat.

En aquest context d'aparent millora doncs, fem un cop d'ull a l'evolució de les variables del mercat de treball d'aquest 2018 en relació a les *Activitats turístiques*.

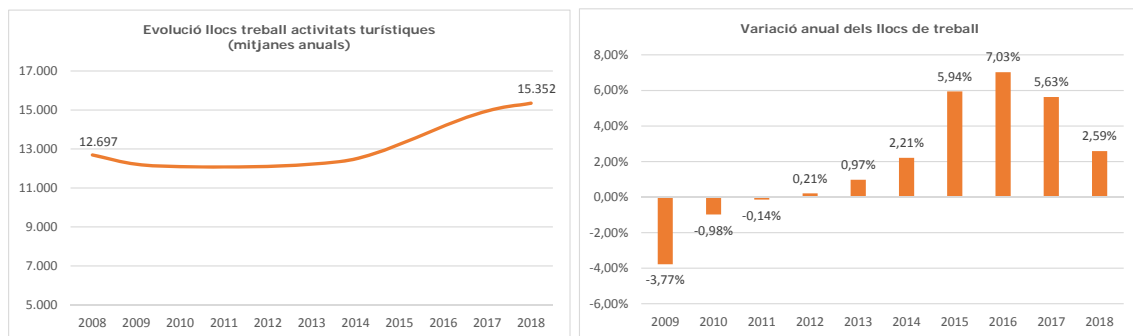
1. Llocs de treball/ocupació i activitat econòmica

En termes de llocs de treball l'any 2018 ha estat positiu per les activitats turístiques, ja que la mitjana anual de llocs de treball ha estat superior a la registrada un any abans. Així doncs, ja són set anys seguits amb un increment dels llocs de treball en aquest subsector, una activitat estratègica a la nostra comarca.

La mitjana de llocs de treball pel 2018 ha estat de 15.352 fet que ha comportat un increment relatiu del 2,59% i absolut de 388.

Els gràfics que segueixen mostren, per una banda, la tendència alcista de què parlàvem i, de l'altra, que l'increment en relació a l'any 2017 ha estat menor a l'experimentat un any abans, per tant, que l'augment s'ha alentit.

G.1 Evolució i variacions anuals del llocs de treball en les Activitats turístiques al Maresme

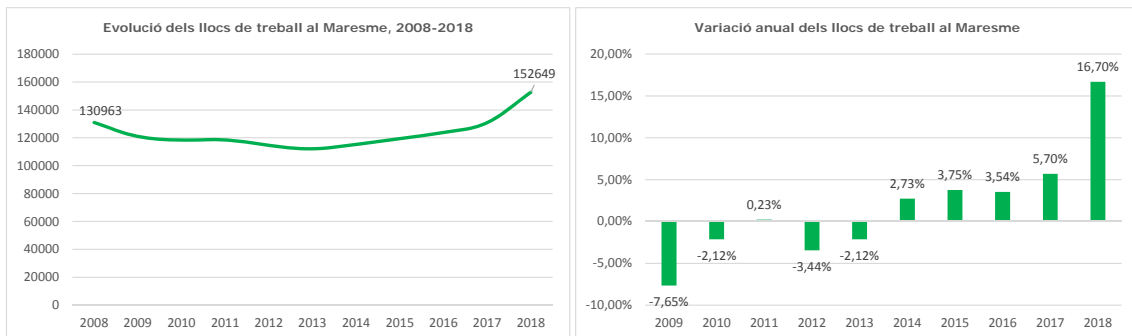
Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

Les *Activitat turístiques* han tornat a assolir una xifra rècord de llocs de treball pel període 2008-2018, xifra que supera en 2.655 llocs de mitjana els existents l'any 2008, quan l'impacte de la crisi es fa palès en l'economia de la comarca. Així, aquest 2018 s'ha registrat el màxim volum de llocs de treball de la sèrie temporal i ha superat la del 2008, que es mantenia encara com la més voluminosa de la sèrie considerada.

Si comparem els gràfics de la figura 1 amb els de la figura 2, els quals corresponen a l'agregat de totes les activitats econòmiques de la comarca, veiem que l'increment dels llocs de treball al subsector turístic ha estat, aquesta vegada, inferior a l'experimentat per l'agregat comarcal. Una situació diferent a la de l'any anterior en què vam veure que el creixement havia estat semblant en tots dos casos i, encara més diferent a de l'any 2016 en què l'augment havia estat més intens en el subsector de les *Activitats turístiques* que no pas en l'agregat comarcal.

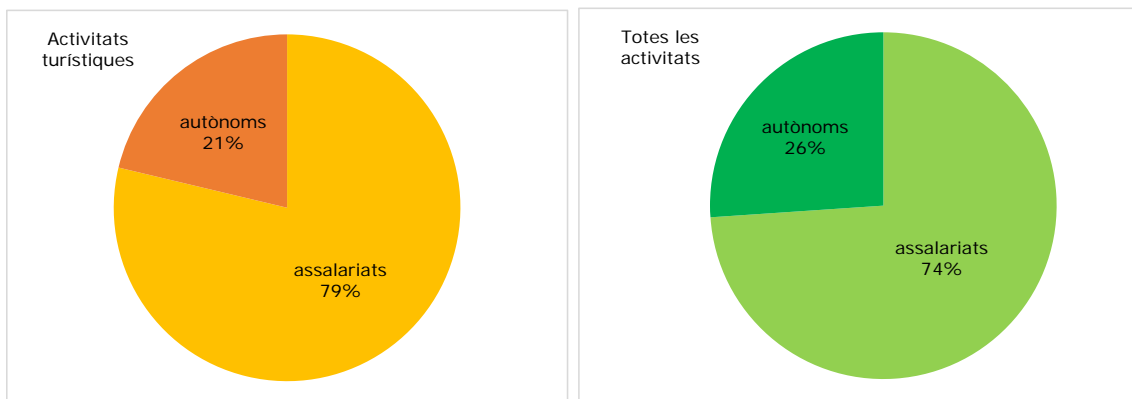
G.2 Evolució i variacions anuals dels llocs de treball al Maresme, 2008-2018

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

Com és habitual, la majoria dels llocs de treball d'aquest subsector han estat de tipus assalariat, com ho són també si tenim en compte el total d'activitats. Ara bé, el pes dels llocs assalariats és major en el subsector turístic que en el conjunt de les activitats, el 79% davant del 74% per l'agregat de totes les activitats. Lògicament doncs, el pes dels de caràcter autònom és menor en aquestes activitats (21%) que en l'agregat de totes (26%).

G.3 Distribució dels llocs de treball de les activitats turístiques del total d'activitats per tipus, 2018

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

En relació a les xifres globals de la comarca, els llocs de treball en les *Activitat turística* han concentrat l'11,22% de la mitjana dels llocs de treball del Maresme, un pes lleugerament inferior al que van tenir un any abans. Això s'explica pel fet que els llocs de treball han augmentat amb més intensitat en el conjunt de les altres divisions econòmiques que no pas en les divisions que conformen el subsector turístic. Per tant, s'està acomplint allò que vam avançar fa un any; uns increments menys intensos en el subsector i més intensos en el conjunt de la resta.

Quant a les empreses, aquestes han mantingut pràcticament el mateix pes que l'any anterior (14,08%) perquè la intensitat del creixement ha estat pràcticament igual al subsector que en la resta de divisions de forma agregada.

T.1 Pes de les activitats turístiques sobre els totals comarcals, 2008-2018

Any	Llocs treball	CC
2008	9,70%	11,04%
2009	10,10%	11,81%
2010	10,22%	12,39%
2011	10,18%	12,72%
2012	10,57%	13,35%
2013	10,90%	13,51%
2014	10,85%	15,13%
2015	11,07%	13,89%
2016	11,45%	13,95%
2017	11,44%	14,09%
2018	11,22%	14,08%

Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Dpt. de Treball, afers socials i famílies

No totes tres seccions que conformen el subsector tenen el mateix pes, per això farem una ullada a cada una d'elles i centrada en els llocs de treball assalariats donat que, com hem vist, és en aquests on rau el pes més important.

La secció dels 56-Serveis de menjars i begudes ha destacat, una vegada més, per sobre de les altres dues en concentrar el major nombre de comptes de cotització i de llocs de treball, tant assalariats com autònoms. Acumula prop del 85% dels comptes de cotització del subsector, el 68% del llocs de treball assalariats i el 89% dels autònoms.

T.2 Estructura del subsector de l'hostaleria i turisme, 2018

Nom	Any 2018			Any 2018 %		
	Empreses	Assalariats	Autònoms	Empreses	Assalariats	Autònoms
55-Serveis d'allotjament	208	3468	142	11,75%	28,69%	4,35%
56- Serveis de menjars i begudes	1501	8196	2909	84,80%	67,81%	89,07%
79- Agències de viatges i operadors turístics	61	422	215	3,45%	3,49%	6,58%
Total activitats turístiques	1770	12086	3266	100,00%	100,00%	100,00%
<i>variació interanual</i>	1,37%	3,28%	0,12%			
<i>*mitjanes anuals</i>						

Font: elaboració de l'Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Dpt de Treball, afers socials i famílies

Si bé totes tres activitats estan marcades per l'estacionalitat, en el cas concret d'aquesta divisió la seva activitat, en gran part, es manté activa al llarg de l'any ja que la conformen restaurants i establiments de menjar, establiments de begudes i l'activitat de provisió de menjars preparats per a celebracions i altres serveis de menjars que, si bé estan

relacionades amb el turisme, no viuen només d'aquest, en la majoria de casos. Tot i que alguns establiments poden ser temporals, la gran majoria són permanents i el que varia són els llocs de treball, sobretot els assalariats.

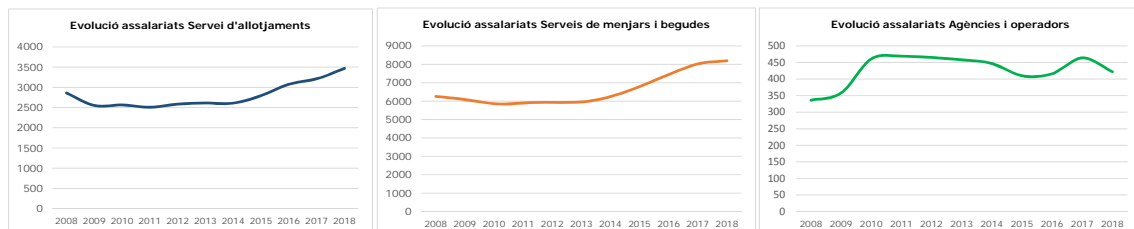
L'activitat dels *55-Serveis d'allotjament* és la segona amb més pes quant a comptes de cotització (11,75%) i llocs de treball assalariats (28,69%), mentre que ocupa el tercer lloc quan parlem de treball autònom (4,35%) un fet que no és estrany si tenim en compte la naturalesa de l'activitat. La temporalitat en aquest cas és molt elevada.

La divisió de les *79-Agències de viatges i operadors turístics* és la que té un pes menor en el subsector amb el 3,45% dels comptes de cotització, el 3,49% dels llocs de treball assalariats i el 6,58% dels llocs de treball autònoms. També està afectada per l'estacionalitat.

Pel que fa la tendència dels **llocs de treball assalariats** i/o ocupació assalariada en aquestes divisions econòmiques, aquesta ha tendit a l'alça, també aquest darrer any, en la divisió del *55-Serveis d'allotjament* i en la dels *56-Serveis de menjars i begudes*. En canvi, no ha estat així per la divisió de les *79-Agències i operadors turístics*.

Respecte de l'any 2017, aquests llocs de treball han augmentat un 7,97% a la divisió dels allotjaments i un 2,12% en la dels serveis de menjars i begudes, mentre que ha experimentat un descens del 9,05% en la de les agències i operadors.

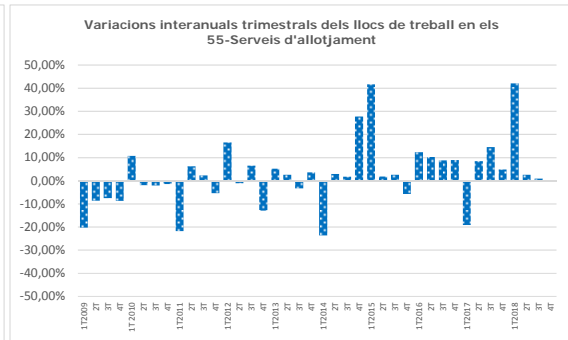
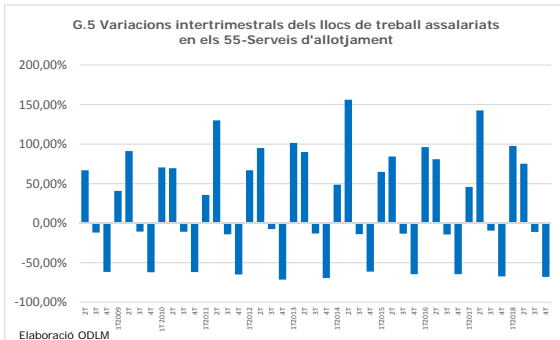
G.4 Evolució de les afiliacions al RG en les activitats turístiques per divisions

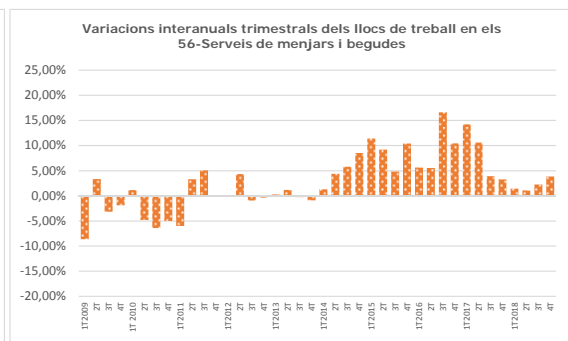
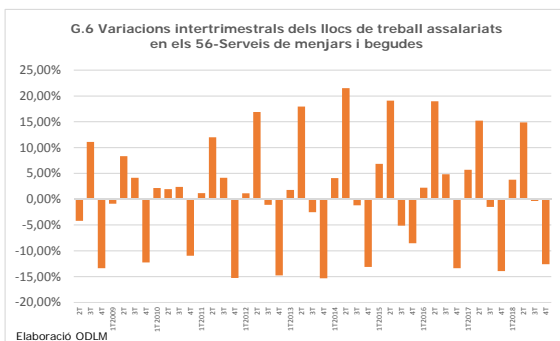
Font: Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Departament de Treball, afers socials i famílies

Aquest subsector segueix caracteritzant-se per una alta estacionalitat, la qual es concentra, majoritàriament, en els mesos d'estiu. La podem copsar en els gràfics que segueixen i també en els gràfics de llocs de treball per trimestres de l'annex del document.

En el cas dels *Serveis d'allotjament* veiem com l'ocupació assalariada augmenta en els primers i segons trimestres de cada any en relació al trimestre precedent, mentre que les variacions interanuals indiquen com per l'any 2018 l'ocupació ha estat superior a la registrada el mateix trimestre de l'any 2017 en el primer, segon i tercer trimestre i ha estat inferior en el quart.

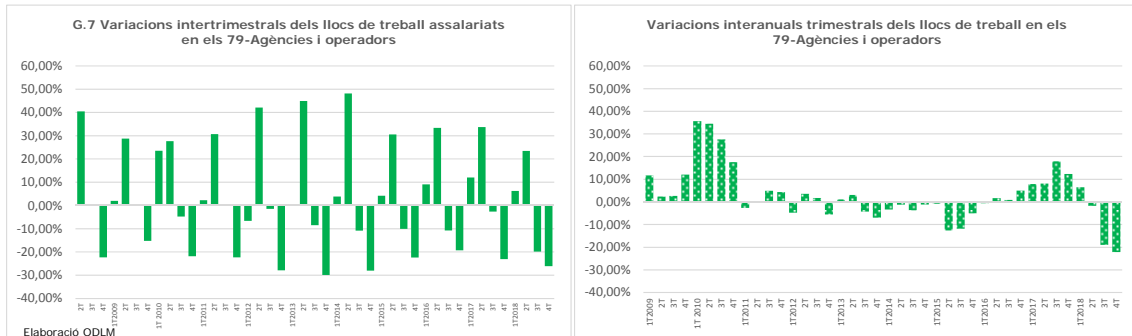

Quant als *Serveis de menjars i begudes*, en el període 2008-2018 l'ocupació assalariada ha augmentat, també, en els primers i segons trimestre de cada any en relació al trimestre precedent. Quant a les variacions interanuals, el més destacable són, per una banda, els creixements trimestre rere trimestre d'ençà el 2014 i, per l'altra, que l'augment del llocs de treball assalariats experimentat al quart trimestre de l'any ha estat superior a l'experimentat un any abans en els mateixos termes.

En el cas de les *Agències de viatges i operadors turístics* l'ocupació augmenta en el primer trimestre de l'any en relació al precedent però, sobretot, ho fa en el segon trimestre amb increments intensos. Si l'any 2017 les variacions interanuals mostraven el que semblava una consolidada tendència a l'alça, les de l'any 2018 semblen mostrar justament el contrari. El fet és que només en el primer trimestre de l'any els llocs de treball assalariats van augmentar respecte d'un any abans. En canvi, en la resta de trimestres els llocs de treball assalariats han experimentat descensos importants en relació a un any abans.

Quant a l'ocupació autònoma, aquesta també es veu afectada per l'estacionalitat de l'activitat en tots tres casos. En totes tres divisions econòmiques el volum de treballadors autònoms creix de forma evident en el segon trimestre de l'any en relació amb el trimestre precedent. Quant a les variacions interanuals per trimestres, l'any 2018 el volum de treballadors autònoms ha augmentat tots els trimestre de l'any en el cas de la secció dels 55-Serveis d'allotjament. En el cas de la divisió dels 56-Serveis de menjars i begudes només ha augmentat en el primer trimestre de l'any mentre que en els altres tres trimestres han minvat. Pel que fa a la secció de les 79-Agències de viatges i operadors turístics els treballadors autònoms han augmentat en tots els trimestres en termes interanuals.

Pel que fa l'estructura empresarial, la dimensió de les empreses és, en termes generals, petita, grandària definida d'acord amb el tram de treballadors assalariats que ocupa.

L'any 2018, el 87,80% de les empreses del subsector han estat microempreses. És a dir, han estat empreses que han ocupat entre 1 i 10 treballadors assalariats. Aquestes han concentrat el 44,22% dels llocs de treball assalariats del sector. De mitjana, un 10,47% de les empreses han estat petites en tant que han ocupat entre 11 i 50 treballadors assalariats. Han concentrat el 33,57% dels llocs de treball assalariats. L'empresa mitjana ha tingut un pes de l'1,64% i la gran del 0,10%, en mitjanes anuals. L'empresa mitjana ha concentrat un 19,64% dels llocs de treball assalariats i l'empresa gran un 9,19%.

T.3 Afiliacions i comptes de cotització segons grandària del centre de cotització. Mitjanes 2018							Total afiliacions	Total comptes de cotització	Grandària empresa
Trams	I-Hostaleria				79-Agències de viatges i operadors turístics				
	55-Serveis d'allotjament		56-Serveis de menjars i begudes		assalariats	comptes cotització			
	assalariats	comptes cotització	assalariats	comptes cotització					
d'1 a 5	231	110	2720	1138	93	45	3.044	1.293	Microempresa
de 6 a 10	162	22	1748	231	59	8	1.969	261	
d'11 a 25	475	29	1593	105	58	4	2.125	137	Empresa petita
de 26 a 30	150	5	279	10	21	1	449	16	
de 31 a 50	751	19	416	11	64	2	1.231	32	Empresa mitjana
de 51 a 100	1266	19	233	4	127	2	1.626	24	
de 101 a 250	434	3	167	2	0	0	601	5	
251-500	0	0	329	1	0	0	329	1	Empresa gran
de 501 a 750	0	0	313	1	0	0	313	1	
de 751 a 1000	0	0	400	1	0	0	400	1	
de 1001 a 2000	0	0	0	0	0	0	0	0	
Total	3468	208	7446	1501	422	61	11.336	1.769	

Font: elaboració de l'Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Dpt. de Treball, afers socials i famílies

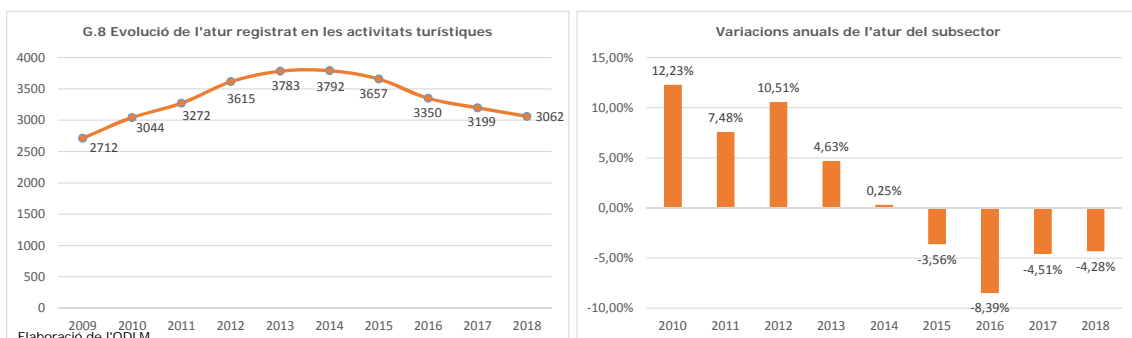
Si considerem la informació detallada de cada divisió, la de *Serveis de menjar i begudes* ha estat aquella en què la dimensió de l'empresa ha estat més petita; de mitjana el 91,21% han estat microempreses. Bo i això, en totes tres divisions la microempresa ha tingut el pes més elevat; un 87,60% en el cas de les *Agències de viatges i operadors turístics* i un 63,25% en el cas dels *Serveis d'allotjament*. L'empresa gran només ha estat present en l'activitat dels *56-Serveis de menjars i begudes* en què ha tingut un pes del 0,12%, com ja vam veure també l'any anterior.

Una vegada més però, les mitjanes anuals amaguen l'estacionalitat del sector. Un cop d'ull als valors trimestrals així ho corroboren.

2. Atur registrat

L'atur registrat és una altra de les variables que utilitzem com a indicador de l'estat en què es troba el mercat de treball si bé, s'ha de tenir present que una millora/baixada en aquesta variable no suposa, necessàriament, una millora en el mercat de treball ja que el descens pot produir-se per altres factors.

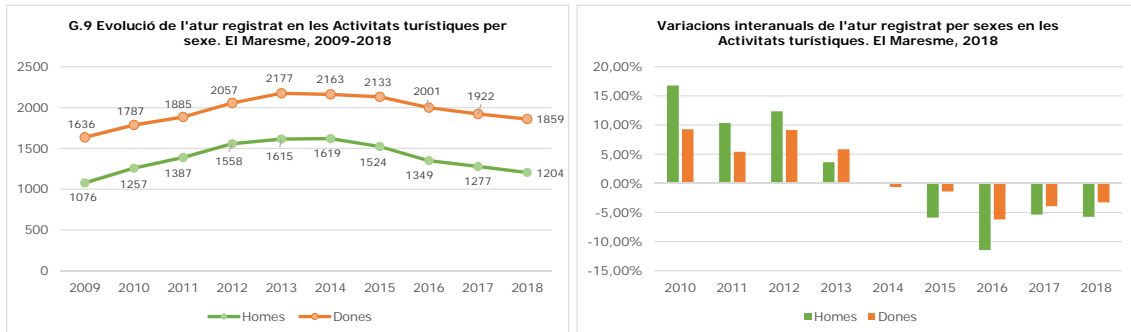
Fins a la data, hem vist com l'atur registrat va augmentar en les *Activitats turístiques* dins d'un context de crisi general, un fet que va donar-se fins a l'any 2014 a partir del qual, els descensos han estat continus. Uns descensos en els quals cal sumar-hi l'experimentat aquest any 2018, del 4,28%, semblant, en intensitat, al de l'any anterior.

Si observem la mateixa informació per sexes, veiem com aquest descens s'ha reflectit en tots dos sexes, però amb més intensitat en el col·lectiu masculí (-5,72%) que en el femení (-3,28%). La intensitat del descens ha estat semblant al d'un any abans si bé ha augmentat lleument en el cas dels homes i s'ha alentit, també lleument, en el cas de les dones. Com succeeix doncs, per les dades aregades de la comarca, les dones presenten un volum major

de persones aturades que no pas els homes i el descens de l'atur femení és més lent que el masculí.

El pes de l'atur registrat en les *Activitats turístiques* ha estat del 12,21% sobre el l'atur total registrat al Maresme l'any 2018, un pes superior al que vam veure l'any anterior. En aquest cas, com també vam veure en anys anteriors, el pes dels homes és inferior al de les dones; de l'11,28% en el cas dels i del 12,90% en el cas de les dones. Així, respecte un any abans, el pes de l'atur de tots dos sexes ha augmentat respecte de l'any anterior.

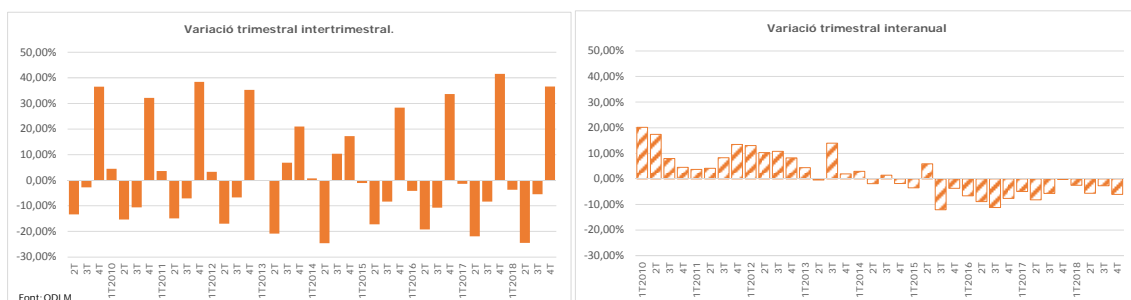
El comportament de l'atur per a les divisions considerades ha estat del mateix signe en tots tres casos, és a dir, ha baixat. Ara bé, els descensos no han estat de la mateixa intensitat.

En el cas de la divisió dels *55-Serveis d'allotjament* la reducció ha estat del 2,56%, més evident que la registrada un any abans en què fou, gairebé, inapreciable. Ha estat més intensa en la divisió dels *56-Serveis de menjars i begudes*, amb un 4,93%, i encara més en la de les *79-Agències de viatges i operadors turístics* amb un 5,68%.

Malgrat els descensos, la xifra mitjana de persones aturades segueix sent superior a la del 2009 en els *Serveis d'allotjament* i en els *Serveis de menjars i begudes*.

També en l'atur registrat queda palesa l'estacionalitat d'aquestes activitats que ja hem vist per l'ocupació, fenomen que podem copsar amb les variacions inter trimestrals que experimenta el subsector i que hem il·lustrat en el gràfic que segueix.

G.10 Variacions trimestrals de l'atur registrat. Activitats turístiques. El Maresme, 2009-2018.

Si observéssim de forma desagregada cada una des les divisions del subsector veuríem com aquesta estacionalitat de l'atur registrat també s'hi reproduceix, i també per sexes.

Contractació laboral

En darrer lloc, fem un cop d'ull a la contractació laboral en les *Activitats Turístiques* en el seu conjunt així com en les divisions que la componen, de forma individualitzada.

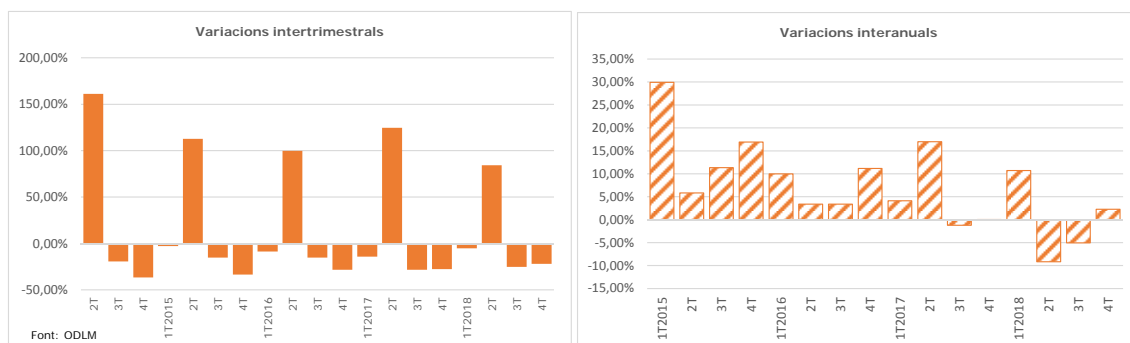
Recordem que l'any 2014 es va produir un canvi metodològic per la qual cosa, les dades de contractes referents a sectors d'activitat, secció econòmica, etc. no són directament comparables amb les dels anys anteriors.

L'any 2018 ha tancat amb un total de 21.632 contractes nous, una xifra que suposa un descens en relació a l'any 2017 del 2,53%, en haver-se'n formalitzat 562 menys. Per tant, la tendència alcista que havíem vist fins aleshores, s'ha estroncat.

També en la contractació la forta estacionalitat del subsector hi queda reflectida quan mirem les dades per trimestres. I l'estacionalitat no només ve determinada pels contractes de caràcter temporal sinó que també ho fa pels indefinits. De fet però, la majoria dels contractes són temporals. Per l'any 2018 el 83,39% dels contractes formalitzats en el subsector han estat temporals i el 16,61% han estat indefinits.

La contractació en les *Activitats Turístiques* mostra, també de forma clara, una pauta cíclica per la qual augmenta intensament en els segons trimestres de l'any per caure en els tres següents, fet que s'ha tornat a reproduir aquest any 2018. En el segon trimestre s'ha produït un increment dels contractes del 84,36% respecte del primer trimestre de l'any, mentre que en la resta de trimestres ha disminuït en relació al trimestre precedent.

G.11 Variacions trimestrals de la contractació en les Activitats turístiques. El Maresme, 2014-2018

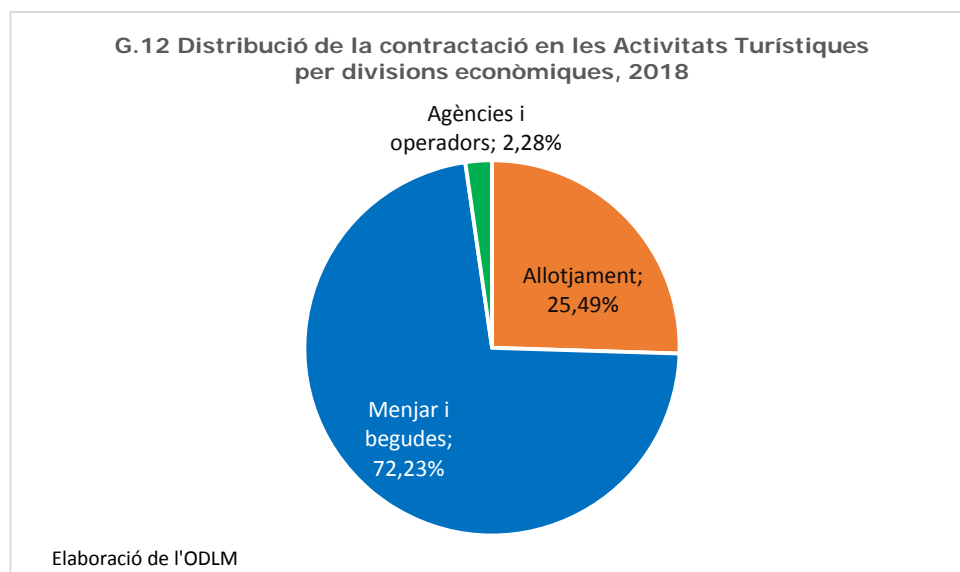

Per altra banda, en termes interanuals observem que la contractació ha estat superior en el primer i quarts trimestres de l'any 2018 en relació al 2017, mentre que aquesta ha estat inferior en el segon i tercer trimestres, un fet que no s'havia produït pel segon trimestre en els anys de què disposem informació.

La informació específica de cada divisió indica que en dues de les tres divisions la tendència a l'alça de la contractació s'ha aturat. De fet, ja va aturar-se l'any 2017 en el cas de les *Agències i operadors* i aquest any 2018 ha tornat a minvar-ne la contractació (-3,14%). Ha baixat també en la dels *Serveis de menjars i begudes* (-5,58%) i ha trencat la tendència alcista dels darrers anys. Per tant, només ha seguit a l'alça la contractació en la divisió dels *Serveis d'allotjament* en què ha incrementat un 7,36% respecte del 2017.

La distribució dels contractes nous per divisions econòmiques ha estat molt desigual. Dels 21.632 contractes nous que ha generat aquest subsector, el 72,23% s'han generat des de la divisió dels *56-Serveis de menjars i begudes*. Un 25,49% en la dels *55-Serveis d'allotjament* i un 2,28% en la de les *79-Agències de viatges i operadors turístics*.

Quant al tipus de contractes per divisions, aquella que més n'ha generat de temporals és la dels *55-Serveis d'allotjament* en què el 85,04% de les noves contractacions han estat temporals, un pes inferior al de l'any anterior (91%). Així, el 14,96% dels contractes han estat indefinits. En el cas dels *56-Serveis de menjars i begudes* el pes dels contractes temporals ha estat del 82,80% per un 17,20% d'indefinitos. En la de les *79-Agències de viatges i operadors turístics* els contractes temporals han tingut un pes del 83,37% i els indefinits del 16,63%.

Si entrem més al detall veiem que en el conjunt de les *Activitats turístiques* la majoria dels contractes formalitzats han estat de durada màxima d'un mes; un total de 6.223, el 28,77% del total. I, de fet, aquests contractes han estat els més utilitzats en cadascuna de les divisions del subsector. El segon l'ocupen aquells amb durades d'entre un i tres mesos amb 4.207, el 19,44% del total.

T.4 Contractes per durada i divisió econòmica. El Maresme, 2018				
Durada del contracte	55-Serveis d'allotjament	56- Serveis de menjars i begudes	79-Agències i operadors	Activitats turístiques
Fins a 1 mes	1.554	4.517	152	6.223
1-3 mesos	1.181	2.998	28	4.207
3-6 mesos	1.051	2.124	46	3.221
6-12 mesos	360	308	47	715
més de 12 mesos	1	6	1	8
indeterminada	542	2.985	137	3.664
indefinida	825	2.687	82	3.594
Total	5.514	15.625	493	21.632

Font: Dpt de Treball, afers socials i famílies. Elaboració de l'Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

Si recordem el que hem vist més amunt, que el 83,39% dels contractes formalitzats al llarg de l'any han estat de caràcter temporal, i ho lliguem amb les dades que recollim en la taula anterior, resulta que no només és que la contractació tingui aquesta alta temporalitat sinó que, a més, és a molt curt termini, de forma majoritària. Per tant, des de l'òptica del benestar de les persones, si bé és cert que es genera ocupació, el temps per la qual es genera no afavoreix en l'estabilitat econòmica dels individus i, per tant, difícilment en el benestar de les persones ni a mig termini. Lògicament, però, no obviem que també caldria veure la situació de cada persona de forma específica donat que, aleshores, les conseqüències d'un contracte a curt termini no són les mateixes.

Com ja vam fer l'any anterior, hem volgut introduir els contractes per ocupacions per veure quines són les ocupacions per a les quals genera més contractes el subsector i, també, en cadascuna de les divisions que el conformen, i quina és la tipologia dels contractes. En aquest cas, la informació correspon a l'any 2017, però és igualment valuosa.

El subsector va generar contractes per a un total de 138 ocupacions diferents i, de fet, molt heterogènies per bé que les més contractades van ser aquelles que fàcilment identifiquem amb el sector. Però precisament aquesta informació és valuosa perquè mostra el ventall d'ocupacions i/o activitats que complementen el subsector. Per exemple, el subsector

necessita de serveis de dietistes i nutricionistes, artistes, comptables i perruquers (vegeu taula 5).

Com dèiem però, les ocupacions per a les quals s'han generat més contractes són aquelles que relacionem, de manera fàcil, amb el subsector. Un cop més la de *cambrers assalariats* ha estat l'ocupació amb un major nombre de contractes, un total d'11.733, malgrat que el 88,2% han estat temporals. De fet, aquesta ocupació ha concentrat més de la meitat dels contractes del subsector, el 52,87%. En aquest cas, la majoria de contractes s'han generat en la divisió dels *56-Serveis de menjars i begudes*, la qual n'ha concentrat el 84,98%. Val a dir que aquesta és, precisament, una activitat que, malgrat els efectes de l'estacionalitat, es manté activa durant tot l'any (vegeu T5 i T7).

L'ocupació dels *ajudants de cuina* ocupa una segona posició molt allunyada de la primera amb 2.590 contractes. Malgrat aquesta distància, el grau de temporalitat dels contractes nous és, també molt elevada, del 85,7%. I, també, ha estat la segona ocupació amb més contractes en la divisió dels *56- Serveis de menjars i begudes*. La de *personal del neteja d'oficines, hotels i altres establiments similars* és la tercera ocupació amb més contractes, 1.976, la temporalitat de la contractació és encara més elevada que les dues anteriors (90,4%) i ocupa el segon lloc en el cas de la divisió dels *55-Serveis d'allotjament* (vegeu T6).

Situació laboral de les Activitats Turístiques

T.5 CONTRACTES PER OCUPACIONS PRIMÀRIES EN LES ACTIVITATS TURÍSTIQUES. El Maestrat, 2017			
Occupacions primàries (4 dígits)	Activats turístiques	Indefinit %	Temporals %
Camareros asalariats	11.733	13,8%	88,2%
Ayudantes de cocina	2.590	14,3%	85,7%
Personal de limpieza de oficinas, hoteles y otros establecimientos similares	1.976	9,6%	99,4%
Cocineros asalariados	1.867	21,5%	78,5%
Recepcionistas de hoteles	420	13,1%	86,9%
Otro personal de limpieza	392	7,4%	92,6%
Monitores de actividades recreativas y de entretenimiento	252	25,4%	74,6%
Preparadores de comidas rápidas	250	14,4%	85,6%
Animadores comunitarios	242	17,4%	82,6%
Conductores de motocicletas y ciclomotores	202	39,1%	60,9%
Vendedores en tiendas y almacenes	201	30,3%	69,7%
Auxiliares de vigilantes de seguridad y similares no habilitados para ir armados	184	14,1%	85,9%
Empleados de agencias de viajes	148	20,9%	79,1%
Otras ocupaciones elementales	128	14,8%	85,2%
Acompañantes turísticos	110	3,6%	96,4%
Guías de turismo	106	5,8%	96,2%
Cuidadores de niños en guarderías y centros educativos	92	10,9%	89,1%
Repartidores, recadistas y mensajeros a pie	87	48,3%	51,7%
Empleados administrativos con tareas de atención al público no clasificados bajo otros epígrafes	84	35,7%	64,3%
Limpiaadores en seco a mano y afines	82	4,9%	95,1%
Mantenedores de edificios	76	15,8%	84,2%
Peones de las industrias manufactureras	60	6,7%	96,3%
Recepcionistas (excepto de hoteles)	60	21,7%	78,3%
Bañistas-socorristas	49	4,1%	95,9%
Chefs	48	20,8%	79,2%
Supervisores de mantenimiento y limpieza en oficinas, hoteles y otros establecimientos	47	27,7%	72,3%
Trabajadores de servicios personales no clasificados bajo otros epígrafes	46	10,9%	89,1%
Peones de la construcción de edificios	45	48,9%	51,1%
Conductores asalariados de automóviles, taxis y furgonetas	34	39,2%	60,8%
Otros epígrafes	33	39,4%	60,6%
Camareros y cocineros propietarios	28	35,7%	64,3%
Dietistas y nutricionistas	26	30,8%	69,2%
Agentes y representantes comerciales	25	48,0%	52,0%
Peones del transporte de mercancías y descargadores	25	36,0%	64,0%
Telefonistas	24	87,5%	12,5%
Trabajadores de los servicios de protección y seguridad no clasificados bajo otros epígrafes	19	31,6%	68,4%
Auxiliares de enfermería hospitalaria	18	11,1%	88,9%
Asistentes de dirección y administrativos	16	18,8%	81,2%
Cajeros y tesoreros (excepto bancarios)	16	50,0%	50,0%
Operadores de instalaciones y maquinaria fijas no clasificados bajo otros epígrafes	16	0,0%	100,0%
Oficiales, operarios y artesanos de otros oficios no clasificados bajo otros epígrafes	15	13,3%	86,7%
Repartidores de publicidad, limpiabotas y otros trabajadores de oficios callejeros	15	66,7%	33,3%
Conserjes de edificios	14	21,4%	78,6%
Mozos de equipajes y afines	14	14,3%	85,7%
Vendedores a domicilio	13	0,0%	100,0%
Vendedores en quioscos	13	0,0%	100,0%
Jefes de sección de tiendas y almacenes	12	33,3%	66,7%
Paradores, parteros y coniferos	11	27,3%	72,7%
Coreógrafos y bailarines	10	50,0%	50,0%
Directores y gerentes de hoteles	10	40,0%	60,0%
Promotores de venta	9	0,0%	100,0%
Vigilantes de seguridad y similares habilitados para ir armados	9	0,0%	100,0%
Albañiles	8	0,0%	100,0%
Artistas creativos e intérpretes no clasificados bajo otros epígrafes	7	0,0%	100,0%
Directores y gerentes de restaurantes	7	71,4%	28,6%
Empleados de contabilidad	6	100,0%	0,0%
Operadores de máquinas de lavado y tintorería	6	16,7%	83,3%
Peones agrícolas en huertas, invernaderos, viveros y jardines	6	50,0%	50,0%
Conductores de autobuses y tranvías	5	40,0%	60,0%
Directores financieros	5	100,0%	0,0%
Técnicos en control de procesos no clasificados bajo otros epígrafes	5	0,0%	100,0%
Trabajadores cualificados en huertas, invernaderos, viveros y jardines	5	20,0%	80,0%
Empleados de información al usuario	4	50,0%	50,0%
Empleados de logística y transporte de pasajeros y mercancías	4	0,0%	100,0%
Empleados de sala de juegos y afines	4	0,0%	100,0%
Empleados de servicios de correos (excepto empleados de mostrador)	4	50,0%	50,0%
Enfermeros no especializados	4	0,0%	100,0%
Especialistas en tratamientos de estética, bienestar y afines	4	0,0%	100,0%
Supervisores de otras industrias manufactureras	4	50,0%	50,0%
Asistentes jurídicos-legales	3	0,0%	100,0%
Auxiliares de enfermería de atención primaria	3	33,3%	66,7%
Directores de servicios sociales para niños	3	0,0%	100,0%
de estructuras metálicas)	3	0,0%	100,0%
Manteneros de puente, marinos de máquinas y afines	3	33,3%	66,7%
Organizadores de conferencias y eventos	3	33,3%	66,7%
Portavoces y agentes de relaciones públicas	3	33,3%	66,7%
Programadores informáticos	3	100,0%	0,0%
Técnicos en electricidad	3	66,7%	33,3%
Técnicos en operaciones de sistemas informáticos	3	33,3%	66,7%
Azafatos de tierra	2	0,0%	100,0%
Compositores, músicos y cantantes	2	0,0%	100,0%
Directores comerciales y de ventas	2	100,0%	0,0%
Directores de policía y planificación y de otros departamentos administrativos no clasificados bajo otros epígrafes	2	100,0%	0,0%
Empleados de control de abastecimientos e inventario	2	100,0%	0,0%
Empleados de oficina de servicios de apoyo a la producción	2	0,0%	100,0%
Fisioterapeutas	2	0,0%	100,0%
Personal de limpieza de fachadas de edificios y chimeneas	2	0,0%	100,0%
Printeros y empacadores	2	0,0%	100,0%
Profesionales de la publicidad y la comercialización	2	50,0%	50,0%
Profesionales de relaciones públicas	2	0,0%	100,0%
Reponedores	2	100,0%	0,0%
Supervisores de industrias alimenticias y del tabaco	2	0,0%	100,0%
bajo otros epígrafes	2	0,0%	100,0%
Vendedores no clasificados bajo otros epígrafes	2	0,0%	100,0%
Abogados	1	100,0%	0,0%
Agentes de compras	1	0,0%	100,0%
Agentes y administradores de la propiedad inmobiliaria	1	0,0%	100,0%
Ajustadores y operadores de máquinas-herramienta	1	100,0%	0,0%
Analistas y diseñadores de software	1	0,0%	100,0%
Asistentes personales o personas de compañía	1	0,0%	100,0%
Ayudantes friserías	1	0,0%	100,0%
Carpinteros (excepto ebanistas)	1	0,0%	100,0%
Directores de producción de explotaciones agropecuarias y forestales	1	0,0%	100,0%
Directores de publicidad y relaciones públicas	1	0,0%	100,0%
Directores generales y presidentes ejecutivos	1	100,0%	0,0%
Directores y gerentes de bares, cafeterías y similares	1	100,0%	0,0%
Directores y gerentes de empresas de actividades recreativas, culturales y deportivas	1	100,0%	0,0%
Directores y gerentes de otras empresas de servicios de alojamiento	1	100,0%	0,0%
Diseñadores y decoradores de interior	1	0,0%	100,0%
Empleados de control de personal y nóminas	1	100,0%	0,0%
Empleados de venta de apuestas	1	0,0%	100,0%
Enfermeros especializados (excepto matronas)	1	100,0%	0,0%
Especialistas en políticas y servicios de personal y afines	1	100,0%	0,0%
Fotógrafos	1	0,0%	100,0%
Grabadores de datos	1	0,0%	100,0%
Instructores de actividades deportivas	1	0,0%	100,0%
Limpiaadores de ventanas	1	100,0%	0,0%
Montadores de estructuras metálicas	1	0,0%	100,0%
Oficiales de las fuerzas armadas	1	0,0%	100,0%
Operadores de maquinaria agrícola móvil	1	0,0%	100,0%
Operadores de máquinas de blanquear, teñir, estampar y acabar textiles	1	0,0%	100,0%
otros epígrafes	1	0,0%	100,0%
Pelucoseros	1	100,0%	0,0%
Peones agrícolas (excepto en huertas, invernaderos, viveros y jardines)	1	0,0%	100,0%
Peones de obras públicas	1	0,0%	100,0%
Profesores de enseñanza no reglada de idiomas	1	0,0%	100,0%
Profesores de formación profesional (materias específicas)	1	100,0%	0,0%
Reparadores de bicicletas y afines	1	100,0%	0,0%
Soldadores y oxi cortadores	1	0,0%	100,0%
Técnicos de empresas y actividades turísticas	1	100,0%	0,0%
Técnicos de radiodifusión	1	0,0%	100,0%
Técnicos en construcción	1	0,0%	100,0%
Técnicos en instalaciones de producción de energía	1	0,0%	100,0%
Técnicos superiores en estética	1	100,0%	0,0%
Trabajadores cualificados en actividades agrícolas (excepto en huertas, invernaderos, viveros y jardines)	1	0,0%	100,0%
Trabajadores de los cuidados personales a domicilio	1	0,0%	100,0%
Trabajadores del tratamiento de la leche y elaboración de productos lácteos (incluidos)	1	0,0%	100,0%
Vendedores callejeros	1	0,0%	100,0%
Total	22194	14,2%	85,8%

Font: Elaboració de l'Observatori de Desenvolupament Local del Maestrat a partir de l'Observatori de les ocupacions-SPE.

En el cas de la divisió de les 79-Agències de viatges i operadors turístics, també les ocupacions per a les quals es generen més contractes les identifiquem fàcilment amb l'activitat. Ara bé, com que el seu pes és molt inferior al de la resta, quan presentem les dades agregades del subsector queden amagades. Així, l'ocupació amb més contractes ha estat la dels *treballadors d'agències de viatges* -molt identificable amb el sector- amb 148 contractes al llarg de l'any, el 79,05% dels quals han estat temporals. Aquesta ocupació ha concentrat el 29,08% de les contractacions de la divisió econòmica. Les dues següents també són altament identificables amb el sector, *acompanyants turístics* i *guies de turisme*, però en què la temporalitat és elevadíssima, més del 96%. Com en els altres casos però, l'activitat requereix d'altres professionals per desenvolupar-se, com són comptables, administratius i agents comercials, per exemple.

Situació laboral de les Activitats Turístiques

T.6 CONTRACTES PER OCUPACIONS PRIMÀRIES ALS SERVEIS D'ALLOTJAMENT (S5; CCAE-2009). El Maresme, 2017						
Occupacions primàries (4 dígits)	Total Serveis allotjament	Indefinitos	Temporals	Indefinitos %	Temporals %	% sobre total divisió
Camareros asalariados	1.736	95	1.641	5,47%	94,53%	33,80%
Personal de limpieza de oficinas, hoteles y otros establecimientos similares	1.130	85	1.045	7,52%	92,48%	22,00%
Ayudantes de cocina	599	38	561	6,34%	93,66%	11,66%
Recepcionistas de hoteles	401	51	350	12,72%	87,28%	7,81%
Cocineros asalariados	301	31	270	10,30%	89,70%	5,86%
Auxiliares de vigilante de seguridad y similares no habilitados para ir armados	129	22	107	17,05%	82,95%	2,51%
Otro personal de limpieza	71	3	68	4,23%	95,77%	1,38%
Mantenedores de edificios	69	11	58	15,94%	84,06%	1,34%
Limpiadores en seco a mano y afines	62	2	60	3,23%	96,77%	1,21%
Monitores de actividades recreativas y de entretenimiento	55	11	44	20,00%	80,00%	1,07%
Animadores comunitarios	49	3	46	6,12%	93,88%	0,95%
Recepcionistas (excepto de hoteles)	49	10	39	20,41%	79,59%	0,95%
Peones de la construcción de edificios	45	22	23	48,89%	51,11%	0,88%
Bañistas-socorristas	40	2	38	5,00%	95,00%	0,78%
Chefs	36	7	29	19,44%	80,56%	0,70%
Peones de las industrias manufactureras	34	0	34	0,00%	100,00%	0,66%
Supervisores de mantenimiento y limpieza en oficinas, hoteles y otros establecimientos	34	8	26	23,53%	76,47%	0,66%
Vendedores en tiendas y almacenes	27	2	25	7,41%	92,59%	0,53%
Auxiliares de enfermería hospitalaria	18	2	16	11,11%	88,89%	0,35%
Operadores de instalaciones y maquinaria fijas no clasificados bajo otros epígrafes	16	0	16	0,00%	100,00%	0,31%
Empleados administrativos con tareas de atención al público no clasificados bajo otros epígrafes	15	5	10	33,33%	66,67%	0,29%
Empleados administrativos sin tareas de atención al público no clasificados bajo otros epígrafes	15	6	9	40,00%	60,00%	0,29%
Oficiales, operarios y artesanos de otros oficios no clasificados bajo otros epígrafes	12	2	10	16,67%	83,33%	0,23%
Peones del transporte de mercancías y descargadores	12	4	8	33,33%	66,67%	0,23%
Otras ocupaciones elementales	11	0	11	0,00%	100,00%	0,21%
Conserjes de edificios	10	3	7	30,00%	70,00%	0,19%
Directores y gerentes de hoteles	9	3	6	33,33%	66,67%	0,18%
Mozos de equipaje y afines	9	0	9	0,00%	100,00%	0,18%
Albañiles	8	0	8	0,00%	100,00%	0,16%
Repartidores, recadistas y mensajeros a pie	8	0	8	0,00%	100,00%	0,16%
Trabajadores de servicios personales no clasificados bajo otros epígrafes	8	3	5	37,50%	62,50%	0,16%
Vendedores en quioscos	8	0	8	0,00%	100,00%	0,16%
Vigilantes de seguridad y similares habilitados para ir armados	7	0	7	0,00%	100,00%	0,14%
Agentes y representantes comerciales	5	4	1	80,00%	20,00%	0,10%
Operadores de máquinas de lavandería y tintorería	5	1	4	20,00%	80,00%	0,10%
Panaderos, pasteleros y confiteros	5	0	5	0,00%	100,00%	0,10%
Técnicos en control de procesos no clasificados bajo otros epígrafes	5	0	5	0,00%	100,00%	0,10%
Enfermeros no especializados	4	0	4	0,00%	100,00%	0,08%
Especialistas en tratamientos de estética, bienestar y afines	4	0	4	0,00%	100,00%	0,08%
Trabajadores cualificados en huertas, invernaderos, viveros y jardines	4	1	3	25,00%	75,00%	0,08%
Trabajadores de los servicios de protección y seguridad no clasificados bajo otros epígrafes	4	2	2	50,00%	50,00%	0,08%
Asistentes de dirección y administrativos	3	1	2	33,33%	66,67%	0,06%
Auxiliares de enfermería de atención primaria	3	1	2	33,33%	66,67%	0,06%
Camareros y cocineros propietarios	3	1	2	33,33%	66,67%	0,06%
Conductores de autobuses y tranvías	3	2	1	66,67%	33,33%	0,06%
Jefes de sección de tiendas y almacenes	3	1	2	33,33%	66,67%	0,06%
Peones agrícolas en huertas, invernaderos, viveros y jardines	3	1	2	33,33%	66,67%	0,06%
Portavoces y agentes de relaciones públicas	3	1	2	33,33%	66,67%	0,06%
Telefonistas	3	1	2	33,33%	66,67%	0,06%
Directores de servicios sociales para niños	2	0	2	0,00%	100,00%	0,04%
Empleados de información al usuario	2	0	2	0,00%	100,00%	0,04%
Empleados de sala de juegos y afines	2	0	2	0,00%	100,00%	0,04%
Fisioterapeutas	2	0	2	0,00%	100,00%	0,04%
Personal de limpieza de fachadas de edificios y chimeneas	2	0	2	0,00%	100,00%	0,04%
Pintores y empapeladores	2	0	2	0,00%	100,00%	0,04%
Supervisores de industrias alimenticias y del tabaco	2	0	2	0,00%	100,00%	0,04%
Técnicos en electricidad	2	1	1	50,00%	50,00%	0,04%
Abogados	1	1	0	100,00%	0,00%	0,02%
Agentes y administradores de la propiedad inmobiliaria	1	0	1	0,00%	100,00%	0,02%
Ayudantes fisioterapeutas	1	0	1	0,00%	100,00%	0,02%
Cajeros y taquilleros (excepto bancos)	1	0	1	0,00%	100,00%	0,02%
Carpinteros (excepto ebanistas)	1	0	1	0,00%	100,00%	0,02%
Directores de políticas y planificación y de otros departamentos administrativos no clasificados bajo otros epígrafes	1	1	0	100,00%	0,00%	0,02%
Directores y gerentes de otras empresas de servicios de alojamiento	1	1	0	100,00%	0,00%	0,02%
Directores y gerentes de restaurantes	1	1	0	100,00%	0,00%	0,02%
Diseñadores y decoradores de interior	1	0	1	0,00%	100,00%	0,02%
Empleados de contabilidad	1	1	0	100,00%	0,00%	0,02%
Empleados de control de abastecimientos e inventario	1	1	0	100,00%	0,00%	0,02%
Empleados de oficina de servicios de apoyo a la producción	1	0	1	0,00%	100,00%	0,02%
Empleados de venta de apuestas	1	0	1	0,00%	100,00%	0,02%
Enfermeros especializados (excepto matronas)	1	1	0	100,00%	0,00%	0,02%
Grabadores de datos	1	0	1	0,00%	100,00%	0,02%
Instructores de actividades deportivas	1	0	1	0,00%	100,00%	0,02%
Organizadores de conferencias y eventos	1	0	1	0,00%	100,00%	0,02%
Otros trabajadores de las obras estructurales de construcción no clasificados bajo otros epígrafes	1	0	1	0,00%	100,00%	0,02%
Peluqueros	1	1	0	100,00%	0,00%	0,02%
Peones agrícolas (excepto en huertas, invernaderos, viveros y jardines)	1	0	1	0,00%	100,00%	0,02%
Peones de obras públicas	1	0	1	0,00%	100,00%	0,02%
Preparadores de comidas rápidas	1	1	0	100,00%	0,00%	0,02%
Profesores de formación profesional (materias específicas)	1	1	0	100,00%	0,00%	0,02%
Programadores informáticos	1	1	0	100,00%	0,00%	0,02%
Repartidores de publicidad, limpiabotas y otros trabajadores de oficios callejeros	1	1	0	100,00%	0,00%	0,02%
Técnicos de empresas y actividades turísticas	1	1	0	100,00%	0,00%	0,02%
Vendedores no clasificados bajo otros epígrafes	1	0	1	0,00%	100,00%	0,02%
Total divisió	5.136	462	4.674	9,00%	91,00%	100,00%

Font: Observatori de les ocupacions SPEE. Elaboració de l'Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

Situació laboral de les Activitats Turístiques

T.7 CONTRACTES PER OCUPACIONS PRIMÀRIES ALS SERVEIS DE MENJARS I BEGudes [56; CCAE-2009]. El Maresme, 2017						
Occupacions primàries (4 dígits)	Total Serveis menjars i begudes	Indefinitos	Temporals	Indefinitos %	Temporals %	% sobre total divisió
Camareros asalariables	9.971	1.281	8.690	12,85%	87,15%	60,25%
Ayudantes de cocina	1.991	333	1.658	16,73%	83,27%	12,03%
Cocineros asalariables	1.565	369	1.196	23,58%	76,42%	9,46%
Personal de limpieza de oficinas, hoteles y otros establecimientos similares	844	103	741	12,20%	87,80%	5,10%
Otro personal de limpieza	321	26	295	8,10%	91,90%	1,94%
Preparadores de comidas rápidas	249	35	214	14,06%	85,94%	1,50%
Conductores de motocicletas y ciclomotores	202	79	123	39,11%	60,89%	1,22%
Monitores de actividades recreativas y de entretenimiento	196	53	143	27,04%	72,96%	1,18%
Animadores comunitarios	193	39	154	20,21%	79,79%	1,17%
Vendedores en tiendas y almacenes	174	59	115	33,91%	66,09%	1,05%
Otras ocupaciones elementales	116	19	97	16,38%	83,62%	0,70%
Cuidadores de niños en guarderías y centros educativos	92	10	82	10,87%	89,13%	0,56%
Repartidores, recadistas y mensajeros a pie	79	42	37	53,16%	46,84%	0,48%
Auxiliares vigilante de seguridad y similares no habilitados para ir armados	55	4	51	7,27%	92,73%	0,33%
Trabajadores de servicios personales no clasificados bajo otros epígrafes	38	2	36	5,26%	94,74%	0,23%
Conductores asalariables de automóviles, taxis y furgonetas	33	13	20	39,39%	60,61%	0,20%
Dietistas y nutricionistas	26	8	18	30,77%	69,23%	0,16%
Peones de las industrias manufactureras	26	1	25	3,85%	96,15%	0,16%
Camareros y cocineros propietarios	24	9	15	37,50%	62,50%	0,15%
Telefonistas	21	20	1	95,24%	4,76%	0,13%
Limpiadores en seco a mano y afines	20	2	18	10,00%	90,00%	0,12%
Recepcionistas de hoteles	19	4	15	21,05%	78,95%	0,11%
Empleados administrativos con tareas de atención al público no clasificados bajo otros epígrafes	16	9	7	56,25%	43,75%	0,10%
Cajeros y taquilleros (excepto bancos)	15	8	7	53,33%	46,67%	0,09%
Empleados administrativos sin tareas de atención al público no clasificados bajo otros epígrafes	14	7	7	50,00%	50,00%	0,08%
Agentes y representantes comerciales	13	5	8	38,46%	61,54%	0,08%
Asistentes de dirección y administrativos	13	2	11	15,38%	84,62%	0,08%
Repartidores de publicidad, limpiabotas y otros trabajadores de oficios callejeros	13	9	4	69,23%	30,77%	0,08%
Supervisores de mantenimiento y limpieza en oficinas, hoteles y otros establecimientos	13	5	8	38,46%	61,54%	0,08%
Vendedores a domicilio	13	0	13	0,00%	100,00%	0,08%
Chefs	12	3	9	25,00%	75,00%	0,07%
Peones del transporte de mercancías y descargadores	12	4	8	33,33%	66,67%	0,07%
Condeguafos y bailarines	10	5	5	50,00%	50,00%	0,06%
Bañistas-socorristas	9	0	9	0,00%	100,00%	0,05%
Jefes de sección de tiendas y almacenes	9	3	6	33,33%	66,67%	0,05%
Recepcionistas (excepto de hoteles)	9	1	8	11,11%	88,89%	0,05%
Mantenedores de edificios	7	1	6	14,29%	85,71%	0,04%
Artistas creativos e interpretativos no clasificados bajo otros epígrafes	6	0	6	0,00%	100,00%	0,04%
Directores y gerentes de restaurantes	6	4	2	66,67%	33,33%	0,04%
Panaderos, pasteleros y confiteros	6	3	3	50,00%	50,00%	0,04%
Trabajadores de los servicios de protección y seguridad no clasificados bajo otros epígrafes	6	4	2	66,67%	33,33%	0,04%
Vendedores en quioscos	5	0	5	0,00%	100,00%	0,03%
Conserjes de edificios	4	0	4	0,00%	100,00%	0,02%
Empleados de servicios de correos (excepto empleados de mostrador)	4	2	2	50,00%	50,00%	0,02%
Mozos de equipaje y afines	4	1	3	25,00%	75,00%	0,02%
Supervisores de otras industrias manufactureras	4	2	2	50,00%	50,00%	0,02%
Asistentes jurídico-legales	3	0	3	0,00%	100,00%	0,02%
Empleados de contabilidad	3	3	0	100,00%	0,00%	0,02%
Marineros de puente, marineros de máquinas y afines	3	1	2	33,33%	66,67%	0,02%
Oficiales, operarios y artesanos de otros oficios no clasificados bajo otros epígrafes	3	0	3	0,00%	100,00%	0,02%
Peones agrícolas en huertas, invernaderos, viveros y jardines	3	2	1	66,67%	33,33%	0,02%
Compositores, músicos y cantantes	2	0	2	0,00%	100,00%	0,01%
Directores financieros	2	2	0	100,00%	0,00%	0,01%
Empleados de información al usuario	2	2	0	100,00%	0,00%	0,01%
Empleados de sala de juegos y afines	2	0	2	0,00%	100,00%	0,01%
Organizadores de conferencias y eventos	2	1	1	50,00%	50,00%	0,01%
Profesionales de relaciones públicas	2	0	2	0,00%	100,00%	0,01%
Reponedores	2	2	0	100,00%	0,00%	0,01%
Trabajadores de los cuidados a las personas en servicios de salud no clasificados bajo otros epígrafes	2	0	2	0,00%	100,00%	0,01%
Vigilantes de seguridad y similares habilitados para ir armados	2	0	2	0,00%	100,00%	0,01%
Agentes de compras	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Ajustadores y operadores de máquinas-herramienta	1	1	0	100,00%	0,00%	0,01%
Analistas y diseñadores de software	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Asistentes personales o personas de compañía	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Azafatos de tierra	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Conductores de autobuses y tranvías	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Directores de políticas y planificación y de otros departamentos administrativos no clasificados bajo otros epígrafes	1	1	0	100,00%	0,00%	0,01%
Directores de producción de explotaciones agropecuarias y forestales	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Directores de publicidad y relaciones públicas	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Directores de servicios sociales para niños	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Directores generales y presidentes ejecutivos	1	1	0	100,00%	0,00%	0,01%
Directores y gerentes de bares, cafeterías y similares	1	1	0	100,00%	0,00%	0,01%
Directores y gerentes de empresas de actividades recreativas, culturales y deportivas	1	1	0	100,00%	0,00%	0,01%
Directores y gerentes de hoteles	1	1	0	100,00%	0,00%	0,01%
Empleados de control de abastecimientos e inventario	1	1	0	100,00%	0,00%	0,01%
Empleados de control de personal y nóminas	1	1	0	100,00%	0,00%	0,01%
Especialistas en políticas y servicios de personal y afines	1	1	0	100,00%	0,00%	0,01%
Fotógrafos	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Limpiadores de ventanas	1	1	0	100,00%	0,00%	0,01%
Montadores de estructuras metálicas	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Oficiales de las fuerzas armadas	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Operadores de maquinaria agrícola móvil	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Operadores de máquinas de blanquear, teñir, estampar y acabar textiles	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Operadores de máquinas de lavandería y tintorería	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Profesores de enseñanza no reglada de idiomas	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Programadores informáticos	1	1	0	100,00%	0,00%	0,01%
Reparadores de bicicletas y afines	1	1	0	100,00%	0,00%	0,01%
Soldadores y oxicortadores	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Técnicos de radiodifusión	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Técnicos en construcción	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Técnicos en electricidad	1	1	0	100,00%	0,00%	0,01%
Técnicos en instalaciones de producción de energía	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Técnicos superiores en dietética	1	1	0	100,00%	0,00%	0,01%
Trabajadores cualificados en actividades agrícolas (excepto en huertas, invernaderos, viveros y jardines)	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Trabajadores cualificados en huertas, invernaderos, viveros y jardines	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Trabajadores de los cuidados personales a domicilio	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Trabajadores del tratamiento de la leche y elaboración de productos lácteos (incluidos helados)	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Vendedores callejeros	1	0	1	0,00%	100,00%	0,01%
Total divisió	16.549	2.616	13.933	15,81%	84,19%	100,00%

Font: Observatori de les ocupacions SPEE. Elaboració de l'Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

T.8 CONTRACTES PER OCUPACIONS PRIMÀRIES A LES AGÈNCIES DE VIATGES I OPERADORS TURÍSTICS (CCAE-2009). El Maresme, 2017						
Ocupacions primàries (4 dígits)	Total Agències i Operadors	Indefinitos	Temporals	Indefinitos %	Temporals %	% sobre total divisió
Empleados de agencias de viajes	148	31	117	20,95%	79,05%	29,08%
Acompañantes turísticos	110	4	106	3,64%	96,36%	21,61%
Guías de turismo	106	4	102	3,77%	96,23%	20,83%
Empleados administrativos con tareas de atención al público no clasificados bajo otros epígrafes	53	16	37	30,19%	69,81%	10,41%
Camareros asalariados	26	4	22	15,38%	84,62%	5,11%
Promotores de venta	9	0	9	0,00%	100,00%	1,77%
Trabajadores de los servicios de protección y seguridad no clasificados bajo otros epígrafes	9	0	9	0,00%	100,00%	1,77%
Agentes y representantes comerciales	7	3	4	42,86%	57,14%	1,38%
Empleados administrativos sin tareas de atención al público no clasificados bajo otros epígrafes	4	0	4	0,00%	100,00%	0,79%
Empleados de logística y transporte de pasajeros y mercancías	4	0	4	0,00%	100,00%	0,79%
Directores financieros	3	3	0	100,00%	0,00%	0,59%
Instaladores de cerramientos metálicos y carpinteros metálicos (excepto montadores de estructuras metálicas)	3	0	3	0,00%	100,00%	0,59%
Técnicos en operaciones de sistemas informáticos	3	1	2	33,33%	66,67%	0,59%
Directores comerciales y de ventas	2	2	0	100,00%	0,00%	0,39%
Empleados de contabilidad	2	2	0	100,00%	0,00%	0,39%
Personal de limpieza de oficinas, hoteles y otros establecimientos similares	2	2	0	100,00%	0,00%	0,39%
Profesionales de la publicidad y la comercialización	2	1	1	50,00%	50,00%	0,39%
Recepcionistas (excepto de hoteles)	2	2	0	100,00%	0,00%	0,39%
Artistas creativos e interpretativos no clasificados bajo otros epígrafes	1	0	1	0,00%	100,00%	0,20%
Azafatos de tierra	1	0	1	0,00%	100,00%	0,20%
Camareros y cocineros propietarios	1	0	1	0,00%	100,00%	0,20%
Cocineros asalariados	1	1	0	100,00%	0,00%	0,20%
Conductores asalariados de automóviles, taxis y furgonetas	1	0	1	0,00%	100,00%	0,20%
Conductores de autobuses y tranvías	1	0	1	0,00%	100,00%	0,20%
Empleados de oficina de servicios de apoyo a la producción	1	0	1	0,00%	100,00%	0,20%
Monitores de actividades recreativas y de entretenimiento	1	0	1	0,00%	100,00%	0,20%
Mozos de equipaje y afines	1	1	0	100,00%	0,00%	0,20%
Otras ocupaciones elementales	1	0	1	0,00%	100,00%	0,20%
Peones del transporte de mercancías y descargadores	1	1	0	100,00%	0,00%	0,20%
Programadores informáticos	1	1	0	100,00%	0,00%	0,20%
Repartidores de publicidad, limpiabotas y otros trabajadores de oficios callejeros	1	0	1	0,00%	100,00%	0,20%
Vendedores no clasificados bajo otros epígrafes	1	0	1	0,00%	100,00%	0,20%
Total divisió	509	79	430	15,52%	84,48%	100,00%

Font: Observatori de las ocupaciones-SPEE. Elaboració de l'Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

Conclusió

Així doncs, el subsector turístic és molt rellevant a la comarca en termes de llocs de treball, per bé que en genera molts de temporals. N'hi ha hagut més que l'any anterior. És cert que l'atur, per la seva banda, ha seguit una tendència baixista, però entenem que és fruit d'un context general que no pas d'un factor concret del sector.

El dinamisme en la contractació és elevadíssim, però en pocs casos resol i/o suposa una situació d'estabilitat per les persones a llarg termini. Per tant, l'estacionalitat segueix sent el punt feble del sector, pel seu estret lligam al binomi sol-platja. Però per això, el Consorci de Promoció Turística Costa del Maresme segueix treballant en la proposta de productes per mitigar-ne l'efecte i que condueixen al Maresme a ser una destinació turística per tot l'any, més enllà de l'actiu sol-platja del qual, en cap cas, en podem prescindir. I, a la vegada,

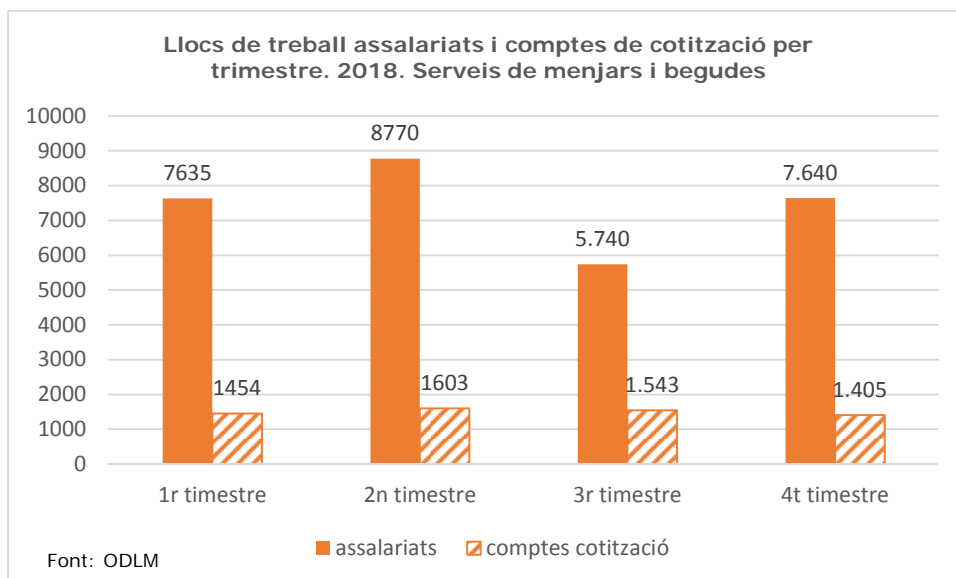
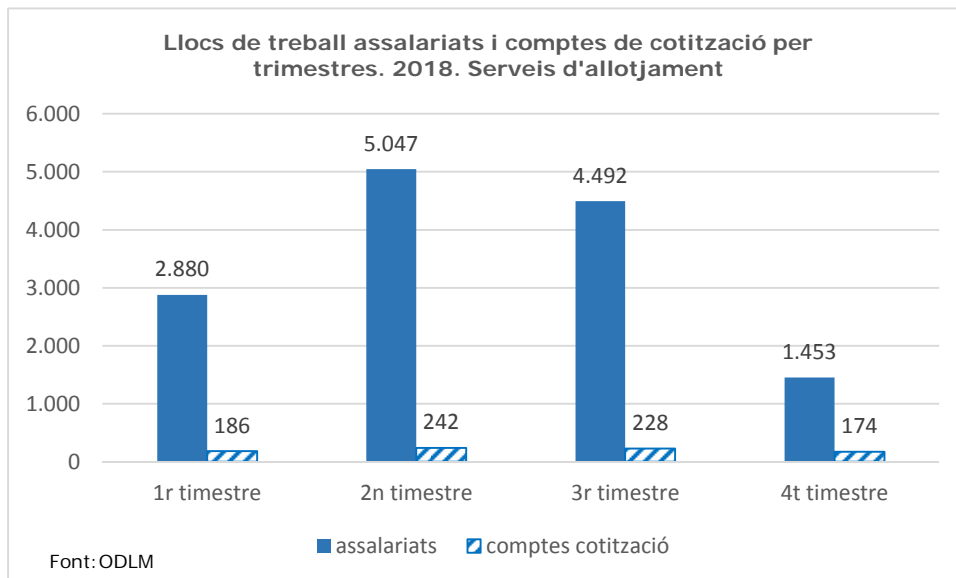

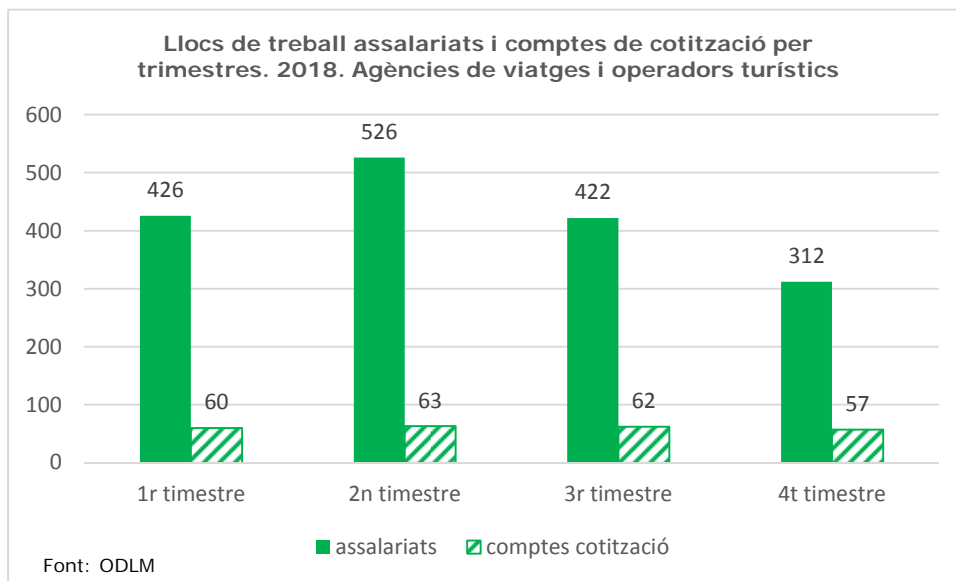
s'està apostant perquè l'activitat sigui turísticament sostenible potenciant el *Compromís per la sostenibilitat turística Biosphere*, projecte que impulsa que l'activitat del sector reverteixi de forma positiva en el territori, ja sigui perquè les empreses i/o serveis turístics actuïn amb responsabilitat social corporativa, atenuïn l'impacte de la seva activitat en el medi ambient, comprin productes locals, etc...En definitiva, que s'impliquin en el benestar del territori i els seus conciutadans.

ANNEX

Ocupació i activitat econòmica

Atur registrat

Atur registrat Serveis d'allotjament (55)						
Any	Atur registrat			Variacions %		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
2009	290	487	777			
2010	327	521	848	12,76%	6,98%	9,14%
2011	353	553	906	7,95%	6,14%	6,84%
2012	397	626	1023	12,46%	13,20%	12,91%
2013	414	610	1024	4,28%	-2,56%	0,10%
2014	404	583	987	-2,42%	-4,43%	-3,61%
2015	364	581	945	-9,90%	-0,34%	-4,26%
2016	339	576	915	-6,87%	-0,86%	-3,17%
2017	327	586	913	-3,54%	1,74%	-0,22%
2018	309	581	890	-5,53%	-0,90%	-2,56%

Font: elaboració de l'Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Dpt de Treball, afers socials i famílies

Atur registrat Serveis de menjars i begudes (56)						
Any	Atur registrat			Variacions %		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
2009	762	1076	1839			
2010	901	1191	2092	18,24%	10,69%	13,76%
2011	1004	1261	2264	11,43%	5,88%	8,22%
2012	1129	1359	2488	12,45%	7,77%	9,89%
2013	1164	1471	2635	3,10%	8,24%	5,91%
2014	1178	1491	2669	1,20%	1,36%	1,29%
2015	1128	1472	2600	-4,24%	-1,27%	-2,59%
2016	982	1359	2341	-12,94%	-7,68%	-9,96%
2017	925	1270	2195	-5,80%	-6,55%	-6,24%
2018	870	1217	2087	-5,93%	-4,21%	-4,93%

Font: elaboració de l'Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Dpt de Treball, afers socials i famílies

Atur registrat Agències de viatges i operadors turístics (79)						
Any	Atur registrat			Variacions %		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
2009	24	73	97			
2010	29	76	105	20,83%	4,11%	8,25%
2011	30	71	101	3,45%	-6,58%	-3,81%
2012	32	72	104	6,67%	1,41%	2,97%
2013	38	96	134	18,75%	33,33%	28,85%
2014	36	90	126	-5,26%	-6,25%	-5,97%
2015	32	80	112	-11,11%	-11,11%	-11,11%
2016	29	66	95	-9,38%	-17,50%	-15,18%
2017	25	66	91	-13,79%	0,00%	-4,21%
2018	25	61	86	-1,33%	-7,32%	-5,68%

Font: elaboració de l'Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir del Dpt de Treball, afers socials i famílies

Índex de taules i gràfics **pàg.**

*Taules

T.1 Pes de les activitats turístiques sobre els totals comarcals	5
T.2 Estructura del subsector de l'hostaleria i turisme	5
T.3 Afiliacions i comptes de cotització segons grandària del centre de cotització	8
T.4 Contractes per durada i divisions econòmiques, 2018	13
T.5 Contractes per ocupacions primàries en les activitats turístiques	15
T.6 Contractes per ocupacions a 4 dígit Servis d'allotjament, 2017	17
T.7 Contractes per ocupacions a 4 dígit Servis de menjars i begudes, 2017	18
T.8 Contractes per ocupacions a 4 dígit Agències de viatges i operadors turístics	19

*Gràfics

G.1 Evolució dels llocs de treball en les activitats turístiques i variacions anuals	3
G.2 Evolució dels llocs de treball al Maresme i variacions anuals	4
G.3 Distribució dels llocs de treball per tipus, 2018. Activitats turístiques i agregat totes activitat	4
G.4 Evolució de les afiliacions al RG en les activitats turístiques per divisions	6
G.5 Variacions inter trimestrals i interanuals trimestrals dels llocs de treball en els 55-Serveis d'allotjament	7
G.6 Variacions inter trimestrals i interanuals trimestrals dels llocs de treball en els 56-Serveis de menjars i begudes	7
G.7 Variacions inter trimestrals i interanuals trimestrals dels llocs de treball en els 79-Agències de viatges i operadors turístics	8
G.8 Evolució de l'atur registrat en les activitats turístiques i variacions anuals	9
G.9 Evolució de l'atur registrat en les activitats turístiques per sexe i variacions interanuals	10
G.10 Variacions trimestrals de l'atur registrat. Activitats turístiques. 2009-2018.	10
G.11 Variacions trimestrals de la contractació en les activitats turístiques.	11
G.12 Distribució de la contractació en les activitats turístiques per divisions econòmiques, 2018	12

